

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

THAI INDUSTRIAL STANDARD

มอก. 776-2552

หลอดพลาสติกสำหรับอาหาร

PLASTIC STRAWS FOR FOOD

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม

ICS 83.140.99

ISBN 978-974-292-744-8

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หลอดพลาสติกสำหรับอาหาร

มอก. 776– 2552

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2202 3300

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 126 ตอนพิเศษ 132 ง
วันที่ 10 กันยายน พุทธศักราช 2552

คณะกรรมการวิชาการคณะที่ 481
มาตรฐานหลอดสำหรับดูดเครื่องดื่ม

ประธานกรรมการ

รศ.ดร.พิฑูร ตรีวิจิตรเกษม

สมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกชีวภาพไทย

กรรมการ

นางสุมาลี ทังพิทยกุล

กรมวิทยาศาสตร์บริการ

นางสาวจิตรา เศรษฐอุดม

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

นางอุมา ปริบูรณ์

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

นางสาววรรรณ เอี่ยมโชติวิวัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

นางนันทลี จารุรัตน์

สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์

นายรัฐชัย เสถียรวรารักษ์

สมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกไทย

นายวิบูลย์ รัตนกิจกมล

บริษัท ทานตะวันอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)

นายสุชาติ อร่ามวิทย์

บริษัท ไฮแลนด์อุตสาหกรรม จำกัด

กรรมการและเลขานุการ

นางกรรณิการ์ โตประเสริฐพงศ์

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หลอดพลาสติกสำหรับอาหาร นี้ ได้ประกาศใช้ครั้งแรกเป็นมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หลอดพลาสติกสำหรับดูดเครื่องดื่ม มาตรฐานเลขที่ มอก. 776-2531 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 105 ตอนที่ 128 วันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2531 และต่อมาสาระสำคัญทางวิชาการเปลี่ยนแปลงไป จึงได้พิจารณาเห็นสมควรแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสม สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิชาการ เทคโนโลยีการผลิตปัจจุบัน และตรงตามวัตถุประสงค์ในการใช้งานที่มีความหลากหลายมากขึ้น จึงได้แก้ไขปรับปรุง โดยยกเลิกมาตรฐานเดิมและกำหนดมาตรฐานนี้ขึ้นใหม่

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้กำหนดขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากนักวิชาการ ผู้ทำ ผู้ใช้ และเอกสารต่อไปนี้ เป็นแนวทาง

มอก. 656-2529 วิธีวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ใช้กับอาหาร
ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 295) พ.ศ. 2548 เรื่อง กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุที่ทำจากพลาสติก

คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้พิจารณามาตรฐานนี้แล้ว เห็นสมควรเสนอรัฐมนตรีประกาศตาม มาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ 3991 (พ.ศ. 2552)

ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

พ.ศ. 2511

เรื่อง ยกเลิกมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

หลอดพลาสติกสำหรับดูดเครื่องดื่ม

และกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

หลอดพลาสติกสำหรับอาหาร

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หลอดพลาสติกสำหรับดูดเครื่องดื่ม มาตรฐานเลขที่ มอก.776-2531

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับที่ 1362 (พ.ศ. 2531) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หลอดพลาสติกสำหรับดูดเครื่องดื่ม ลงวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2531 และออกประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หลอดพลาสติกสำหรับอาหาร มาตรฐานเลขที่ มอก.776-2552 ขึ้นใหม่ ดังมีรายการละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2552

ชาญชัย ชัยรุ่งเรือง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หลอดพลาสติกสำหรับอาหาร

1. ขอบข่าย

- 1.1 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ครอบคลุมหลอดพลาสติกที่ใช้เพื่อการบริโภคอาหารที่ทำจากเรซินบริสุทธิ์ (virgin resin) ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายใน 2 มิลลิเมตร ถึง 14 มิลลิเมตร

2. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ มีดังต่อไปนี้

- 2.1 หลอดพลาสติกสำหรับอาหาร หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยพลาสติก เป็นหลอดกลวง กลม หรือแบน ปลายตัดทั้งสองด้าน หรือด้านหนึ่งตัดเป็นรูปซ้อนหรือรูปอื่น ซึ่งต่อไปในมาตรฐานนี้จะเรียกว่า “หลอด”

3. แบบ ประเภท และชนิด

- 3.1 หลอด แบ่งตามลักษณะรูปร่างเป็น 2 แบบ คือ
- 3.1.1 แบบตรง
- 3.1.2 แบบงอ มีรอยพับที่สามารถงอให้เป็นรูปลักษณะต่างๆได้
- 3.2 หลอด แบ่งตามลักษณะการใช้งานเป็น 2 ประเภท คือ
- 3.2.1 ประเภทธรรมดา
สามารถทนอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 60 องศาเซลเซียส
- 3.2.2 ประเภททนความร้อน
สามารถทนอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 100 องศาเซลเซียส
- 3.3 หลอด แบ่งตามชนิดพลาสติกที่ใช้ทำเป็น 2 ชนิด แต่ละชนิดใช้ตัวย่อ ดังนี้

ที่	ชนิด	ตัวย่อ
1	พอลิเอทิลีน	PE
2	พอลิพรอพิลีน	PP

4. วัสดุ

วัสดุที่ใช้ทำหลอดแต่ละประเภท ต้องมีคุณสมบัติเหมาะสมตามชนิดพลาสติกที่ใช้ทำ และต้องเป็นดังต่อไปนี้

- 4.1 ต้องทำจากเรซินบริสุทธิ์ (virgin resin) ชั้นคุณภาพสัมผัสอาหาร (food contact grade) ที่ไม่เคยผ่านขั้นตอนใดๆ ผู้ทำต้องพิสูจน์หรือแสดงเอกสารรับรองคุณภาพหรือผลการวิเคราะห์จากสถาบันหรือหน่วยงานที่สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมยอมรับ
- 4.2 พลาสติก
ต้องเป็นพอลิเอทิลีน หรือพอลิพรอพิลีน และต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ที่ฉลาก
การทดสอบให้ปฏิบัติตาม มอก. 656

5. ขนาด มิติ และเกณฑ์ความคลาดเคลื่อน

- 5.1 เส้นผ่านศูนย์กลางภายใน
ต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ที่ฉลาก โดยมีเกณฑ์ความคลาดเคลื่อน ไม่เกิน ± 0.3 มิลลิเมตร
การวัดให้ใช้เครื่องวัดที่เหมาะสม
- 5.2 ความหนา
ต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ 3 ของเส้นผ่านศูนย์กลางภายในที่ระบุไว้ที่ฉลาก
การวัดให้ปฏิบัติตามข้อ 10.2
- 5.3 ความยาว
ต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ที่ฉลาก โดยมีเกณฑ์ความคลาดเคลื่อน ไม่เกิน ± 3 มิลลิเมตร
การวัดให้ปฏิบัติตามข้อ 10.3

6. คุณลักษณะที่ต้องการ

- 6.1 ลักษณะทั่วไป
ต้องสะอาด ปราศจากสิ่งแปลกปลอม ผิวเรียบและไม่แตก ขอบทั้งสองด้านต้องเรียบ กรณีแบบงอ
ส่วนพับต้องไม่แบนหรือแตก
การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ
- 6.2 ความทนอุณหภูมิ
เมื่อทดสอบตามข้อ 10.4 แล้ว หลอดต้องไม่บิดเบี้ยว หรือมีตำหนิ
- 6.3 ความทนทานต่อการหักงอ
เมื่อทดสอบตามข้อ 10.5 แล้ว หลอดต้องไม่ร้าวและแบนไปจากเดิม
- 6.4 ความสามารถในการรักษารูปทรง
เมื่อทดสอบตามข้อ 10.6 แล้ว หลอดต้องไม่บิดเบี้ยวหรือเสียรูปทรงจนไม่สามารถใช้งานได้

6.5 คุณลักษณะด้านความปลอดภัย

6.5.1 สี (ถ้ามี)

6.5.1.1 สีที่ใช้พิมพ์ และสีผสมในพลาสติก

ต้องเป็นสีชั้นคุณภาพสัมผัสอาหาร (food contact grade) มีความปลอดภัยและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ผู้ทำต้องพิสูจน์หรือแสดงเอกสารรับรองคุณภาพหรือผลการวิเคราะห์จากสถาบันหรือหน่วยงานที่สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมยอมรับ

6.5.1.2 ความคงทนของสีที่ใช้พิมพ์

เมื่อทดสอบตามข้อ 10.7 แล้ว สีที่ใช้พิมพ์ต้องไม่หลุดติดแถบกระดาษกาว

6.5.2 สีที่ละลายออกมา

เมื่อทดสอบตามข้อ 10.8 แล้ว สีของสารละลายที่ได้ต้องไม่เข้มกว่าสีของสารละลายสอบเทียบ

6.5.3 ปริมาณสารที่ละลายออกมา

ต้องไม่เกินเกณฑ์กำหนดในตารางที่ 1
การวิเคราะห์ให้ปฏิบัติตาม มอก. 656

6.5.4 โลหะในพลาสติก

ต้องไม่เกินเกณฑ์กำหนดในตารางที่ 2
การวิเคราะห์ให้ปฏิบัติตาม มอก. 656

ตารางที่ 1 ปริมาณสารที่ละลายออกมา
(ข้อ 6.5.3)

รายการที่	รายการทดสอบ	ตัวทำละลายที่ใช้สกัด	เกณฑ์กำหนด ไม่เกิน มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เดซิเมตร
1	โพแทสเซียมเพอร์แมงกาเนต ที่ใช้ทำปฏิกิริยา	น้ำกลั่น	10
2	สิ่งที่เหลือจากการระเหย	สารละลายกรดแอสिटิก ร้อยละ 4 โดยปริมาตร	30
		น้ำกลั่น	
		สารละลายเอทานอล ร้อยละ 20 โดยปริมาตร	150 30*
		นอร์แมลเฮกเซน	
3	โลหะหนัก (เทียบเป็นตะกั่ว)	สารละลายกรดแอสिटิก ร้อยละ 4 โดยปริมาตร	1

หมายเหตุ * หมายถึง สำหรับประเภททนความร้อน

ตารางที่ 2 โลหะในพลาสติก
(ข้อ 6.5.4)

รายการที่	คุณลักษณะ	เกณฑ์กำหนด ไม่เกิน มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม
1	ตะกั่ว	100
2	แคดเมียม	100

7. การบรรจุ

- 7.1 ให้บรรจุหลอดในภาชนะบรรจุที่สะอาด สามารถป้องกันสิ่งสกปรกและการปนเปื้อนได้
- 7.2 กรณีแยกบรรจุแต่ละหลอด ให้หุ้มห่อหลอดแต่ละหลอดด้วยวัสดุที่เหมาะสม สะอาด สามารถป้องกันสิ่งสกปรกและการปนเปื้อนได้
- 7.3 จำนวนบรรจุของหลอดในแต่ละภาชนะบรรจุ ต้องไม่น้อยกว่าที่ระบุไว้ที่ฉลาก
- 7.4 กรณีภาชนะบรรจุพิมพ์ด้วยหมึก สีจากหมึกพิมพ์ต้องไม่เปื้อนผิวหลอด การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

8. เครื่องหมายและฉลาก

- 8.1 ที่ภาชนะบรรจุหลอดทุกหน่วย ยกเว้นกรณีหลอดบรรจุพร้อมอาหารและกรณีหลอดตามข้อ 7.2 อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน
  - (1) ชื่อผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานนี้หรือชื่ออื่นที่สื่อความหมายว่าเป็นผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานนี้
  - (2) แบบ ประเภท และชนิดและ/หรือสัญลักษณ์ชนิดพลาสติกตาม มอก. 1310
  - (3) เส้นผ่านศูนย์กลางภายใน ความหนา และความยาว เป็นมิลลิเมตร
  - (4) จำนวนบรรจุ เป็นหลอด
  - (5) อุณหภูมิใช้งาน เป็นองศาเซลเซียส
  - (6) ข้อความหรือเครื่องหมายแสดงคำเตือน “ใช้ครั้งเดียว” “ห้ามวางใกล้เปลวไฟ”
  - (7) วัน เดือน ปีที่ทำ หรือวัน เดือน ปีที่หมดอายุ หรือวัน เดือน ปีที่ควรใช้ก่อน และรหัสรุ่นที่ทำ
  - (8) ชื่อผู้ทำหรือโรงงานที่ทำ หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
 ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศด้วย ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

9. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- 9.1 การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน ให้เป็นไปตามภาคผนวก ก.

10. การทดสอบ

10.1 ข้อกำหนดทั่วไป

10.1.1 ให้ใช้วิธีที่กำหนดในมาตรฐานนี้ หรือวิธีอื่นใดที่ให้ผลเทียบเท่า ในกรณีที่มีข้อโต้แย้ง ให้ใช้วิธีที่กำหนดในมาตรฐานนี้

10.1.2 หากมิได้กำหนดเป็นอย่างอื่น น้ำกลั่นและสารเคมีที่ใช้ต้องมีความบริสุทธิ์เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์

10.2 การวัดความหนา

ใช้เครื่องวัดละเอียด 0.005 มิลลิเมตร เช่น เวอร์เนียร์แคลิเปอร์ส วัดความหนาผนังหลอดตัวอย่างที่ปลายทั้งสองด้าน ด้านละ 2 ตำแหน่ง แล้วรายงานผลเป็นค่าเฉลี่ย

10.3 การวัดความยาว

ใช้เครื่องวัดละเอียด 0.5 มิลลิเมตร วัดความยาวของหลอดตัวอย่าง แล้วรายงานผล

10.4 การทดสอบความทนอุณหภูมิ

10.4.1 เครื่องมือ

10.4.1.1 ตู้อบแบบอากาศหมุนเวียนควบคุมอุณหภูมิได้ที่ (70 ± 2) องศาเซลเซียส

10.4.2 วิธีทดสอบ

10.4.2.1 ประเภทธรรมดา

อบหลอดตัวอย่างในตู้อบแบบอากาศหมุนเวียนที่มีอุณหภูมิ (70 ± 2) องศาเซลเซียส เป็นเวลา 3 ชั่วโมง นำออกมาไว้ที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 1 ชั่วโมง แล้วตรวจพินิจ

10.4.2.2 ประเภททนความร้อน

แช่หลอดตัวอย่างในน้ำเดือด เป็นเวลา 10 นาที แล้วนำออกมาไว้ที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 1 ชั่วโมง ปฏิบัติเช่นนี้อีก 3 ครั้ง แล้วตรวจพินิจ

10.5 การทดสอบความทนทานต่อการหักงอ

งอหลอดตัวอย่างเป็นมุมประมาณ 90 องศา ที่ตำแหน่งต่างๆ ตลอดความยาวของหลอดตัวอย่างรวม 5 ตำแหน่ง (กรณีแบบงอให้รวมส่วนรอยพับด้วย) แล้วตรวจพินิจและนำมาดูดเครื่องดื่ม

10.6 การทดสอบความสามารถในการรักษารูปร่าง

แช่หลอดตัวอย่างให้ลึกลงไม่น้อยกว่า 1 ส่วนใน 2 ส่วนแต่ไม่เกิน 3 ส่วนใน 4 ส่วนของความยาวหลอดในน้ำกลั่นที่มีอุณหภูมิ (80 ± 2) องศาเซลเซียส เป็นเวลา 5 นาที ทำเครื่องหมายระดับน้ำที่หลอดตัวอย่าง ปล่อยให้ น้ำกลั่นเย็นลงจนถึงอุณหภูมิห้อง นำหลอดตัวอย่างมาดูดน้ำกลั่นโดยให้หลอดตัวอย่างแช่อยู่ในน้ำกลั่นไม่เกิน 1 ส่วนใน 4 ส่วนของความยาวหลอด แล้วตรวจพินิจหลอดตัวอย่างขณะดูด

10.7 การทดสอบความคงทนของสีที่ใช้พิมพ์

10.7.1 อุปกรณ์

แถบกระดาษกาวย่น ที่เป็นไปตาม มอก.619 หรือกระดาษกาวอื่นที่มีคุณภาพเทียบเท่า

10.7.2 วิธีทดสอบ

ติดแถบกระดาษกาวย่นบนตัวอย่างส่วนที่มีการพิมพ์ ดึงแถบกระดาษกาวย่นขึ้นทันทีในแนวตั้ง แล้วตรวจพินิจที่แถบกระดาษกาวย่น

10.8 การทดสอบสีที่ละลายออกมา

10.8.1 เครื่องมือ

10.8.1.1 อ่างน้ำร้อนที่ควบคุมอุณหภูมิได้ที่ (60 ± 2) องศาเซลเซียส และ (95 ± 2) องศาเซลเซียส

10.8.1.2 หลอดเนสส์เลอร์ ขนาด 100 ลูกบาศก์เซนติเมตร

10.8.1.3 บีกเกอร์ ขนาด 100 ลูกบาศก์เซนติเมตร

10.8.2 สารเคมีและสารละลาย

10.8.2.1 น้ำกลั่น

10.8.2.2 สารละลายกรดแอสซิติค ร้อยละ 4 โดยปริมาตร

10.8.2.3 สารละลายเอทานอล ร้อยละ 20 โดยปริมาตร

10.8.2.4 นอร์แมลเฮปเทน

10.8.3 การเตรียมสารละลายตัวอย่าง

10.8.3.1 กรณีสกัดด้วยน้ำกลั่นหรือสารละลายกรดแอสซิติค ร้อยละ 4 โดยปริมาตร

(1) ประเภทธรรมดา

แช่ตัวอย่างแห้ง สะอาด และปราศจากฝุ่นละออง ในน้ำกลั่นหรือสารละลายกรดแอสซิติค ร้อยละ 4 โดยปริมาตร แล้วแต่กรณี ที่มีอุณหภูมิ (60 ± 2) องศาเซลเซียส โดยให้พื้นที่สัมผัสต่อสารละลายที่ใช้เป็น 1 ตารางเซนติเมตรต่อ 2 ลูกบาศก์เซนติเมตร แล้วนำไปตั้งในอ่างน้ำร้อนที่มีอุณหภูมิ (60 ± 2) องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที เทสารละลายที่ได้แยกใส่บีกเกอร์

(2) ประเภททนความร้อน

ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ (1) แต่ใช้น้ำกลั่นหรือสารละลายกรดแอสซิติค ร้อยละ 4 โดยปริมาตร แล้วแต่กรณี ที่มีอุณหภูมิ (95 ± 2) องศาเซลเซียส แล้วนำไปตั้งในอ่างน้ำร้อนที่มีอุณหภูมิ (95 ± 2) องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที เทสารละลายที่ได้แยกใส่บีกเกอร์

10.8.3.2 กรณีสกัดด้วยสารละลายเอทานอล ร้อยละ 20 โดยปริมาตร

แช่ตัวอย่างแห้ง สะอาด และปราศจากฝุ่นละออง ในสารละลายเอทานอล ร้อยละ 20 โดยปริมาตร ที่มีอุณหภูมิ (60 ± 2) องศาเซลเซียส โดยให้พื้นที่สัมผัสต่อสารละลายที่ใช้เป็น 1 ตารางเซนติเมตร ต่อ 2 ลูกบาศก์เซนติเมตร แล้วนำไปตั้งในอ่างน้ำร้อนที่มีอุณหภูมิ (60 ± 2) องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที เทสารละลายที่ได้แยกใส่บีกเกอร์

10.8.3.3 กรณีสกัดด้วยนอร์แมลเฮปเทน

แช่ตัวอย่างแห้ง สะอาด และปราศจากฝุ่นละออง ในนอร์แมลเฮปเทน โดยให้พื้นที่สัมผัสต่อสารละลายที่ใช้เป็น 1 ตารางเซนติเมตรต่อ 2 ลูกบาศก์เซนติเมตร แล้วนำไปตั้งไว้ที่อุณหภูมิ (25 ± 2) องศาเซลเซียส เป็นเวลา 60 นาที เทสารละลายที่ได้ แยกใส่ปิ๊กเกอร์

10.8.4 การเตรียมสารละลายสอบเทียบ

ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับการเตรียมสารละลายตัวอย่าง แล้วแต่กรณี ยกเว้นไม่ต้องใส่ตัวอย่าง

10.8.5 วิธีทดสอบ

ใช้ปิเปตต์ดูดสารละลายตัวอย่างที่เตรียมตามข้อ 10.8.3 แล้วแต่กรณี ประมาณ 100 ลูกบาศก์เซนติเมตร ใส่ในหลอดเนสส์เลอร์ ตั้งหลอดเนสส์เลอร์ไว้บนพื้นสีขาว แล้วเทียบสีของสารละลายตัวอย่างกับสารละลายสอบเทียบที่เตรียมตามข้อ 10.8.4 แล้วแต่กรณี โดยมองจากด้านบน

ภาคผนวก ก.

การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

(ข้อ 9.1)

- ก.1 รุ่น ในที่นี้ หมายถึง หลอดที่มีแบบ ประเภทและชนิดเดียวกัน ทำจากวัสดุอย่างเดียวกันด้วยกรรมวิธีเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ก.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้ หรืออาจใช้แผนการชักตัวอย่างอื่นที่เทียบเท่ากันทางวิชาการกับแผนที่กำหนดไว้
- ก.2.1 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบการบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก
- ก.2.1.1 ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน ตามจำนวนที่กำหนดในตารางที่ ก.1
- ก.2.1.2 จำนวนตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามข้อ 7. และข้อ 8. ในแต่ละรายการ ต้องไม่เกินเลขจำนวนที่ยอมรับที่กำหนดในตารางที่ ก.1 จึงจะถือว่าหลอดรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตารางที่ ก.1 แผนการชักตัวอย่างสำหรับการทดสอบการบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก

(ข้อ ก.2.1)

ขนาดรุ่น ห่อ	ขนาดตัวอย่าง ห่อ	เลขจำนวนที่ยอมรับ
ไม่เกิน 50	2	0
51 ถึง 500	8	1
501 ถึง 3 200	13	2
เกิน 3 200	20	3

- ก.2.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบขนาด และลักษณะทั่วไป
- ก.2.2.1 ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากตัวอย่างที่ผ่านการตรวจสอบจากข้อ ก.2.1 แล้ว ร้อยละ 30 ของจำนวนบรรจุแต่ละห่อ และต้องไม่น้อยกว่า 6 หลอด
- ก.2.2.2 ตัวอย่างทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 5.1 ข้อ 5.2 ข้อ 5.3 และข้อ 6.1 ทุกข้อ จึงจะถือว่าหลอดรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ก.2.3 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบความทนอุณหภูมิ
- ก.2.3.1 ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากตัวอย่างที่ผ่านการตรวจสอบจากข้อ ก.2.2 แล้ว ตามจำนวนที่กำหนดในตารางที่ ก.2
- ก.2.3.2 จำนวนตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามข้อ 6.2 ต้องไม่เกินเลขจำนวนที่ยอมรับที่กำหนดในตารางที่ ก.2 จึงจะถือว่าหลอดรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ก.2.4 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบความทนทานต่อการหักงอ และความสามารถในการรักษารูปทรง

ก.2.4.1 ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากตัวอย่างที่ผ่านการตรวจสอบจากข้อ ก.2.2 แล้ว ตามจำนวนที่กำหนดในตารางที่ ก.2

ก.2.4.2 จำนวนตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามข้อ 6.3 และข้อ 6.4 ในแต่ละรายการ ต้องไม่เกินเลขจำนวนที่ยอมรับที่กำหนดในตารางที่ ก.2 จึงจะถือว่าหลอตรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตารางที่ ก.2 แผนการชักตัวอย่างสำหรับการทดสอบความทนอุณหภูมิ ความทนทานต่อการหักงอ และความสามารถในการรักษารูปทรง (ข้อ ก.2.3 และข้อ ก.2.4)

ขนาดรุ่น หลอต	ขนาดตัวอย่าง หลอต	เลขจำนวนที่ยอมรับ
ไม่เกิน 50	2	0
51 ถึง 500	8	1
501 ถึง 3 200	13	2
เกิน 3 200	20	3

ก.2.5 การชักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบวัสดุ และคุณลักษณะด้านความปลอดภัย

ก.2.5.1 ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างที่ผ่านการตรวจสอบจากข้อ ก.2.1 และข้อ ก.2.2 แล้ว จำนวนไม่น้อยกว่า 500 หลอต โดยทำเป็นตัวอย่างรวมทุกสี

ก.2.5.2 ตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 4. และข้อ 6.5 จึงจะถือว่าหลอตรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ก.3 เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างหลอตต้องเป็นไปตามข้อ ก.2.1.2 ข้อ ก.2.2.2 ข้อ ก.2.3.2 ข้อ ก.2.4.2 และข้อ ก.2.5.2 ทุกข้อ จึงจะถือว่าหลอตรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้